

FOUNDED 1893

 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the
 Ukrainian National Association, Inc.,
 at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

 Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
 on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

 Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):			
На рік	\$3.00	One year	\$3.00
На пів року	\$2.00	Six months	\$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПО АНГЛІЙСЬКИХ ВИБОРАХ

Англійський нарід також і в теперішніх парламентарних виборах не знав у своїй більшості, на яку йому ногу стати. Хоча британці нарід вчирений і політично вироблений, проте, як минулим разом, так і тепер йому важко було рішитися кудю іти, головні в справах домашнього господарства. Тим треба пояснити таку дивну обставину, що хоча консерватисти перемогли і дістали до влади, проте кандидати Партії Праці дістали назагал більше голосів від консерватистів. На ділі переможці с отже меншіною. Це матиме своє значення в тому розумінні, що консерватисти не будуть почувати себе в праві переводити якісь радикальні зміни. Очевидно зміни у внутрішньому житті нації, а не на міжнародному полі, бо закордонна політика Великої Британії дуже не міняється з того приводу, що при владі соціалісти, чи консерватисти. Як одні, так і другі добре захищають інтереси нації.

Одне певне, що «соціалістичні експерименти» будуть припинені, але буде залишене те, що вже ввійшло в життя і виявило себе життєздатним. З цього виходило б, що залишиться націоналізація Банку Англії, вугільної промисловості, залізниць, газу, електрики, цивільної авіації, морської комунікації й т. п. Припинена буде тільки націоналізація залізної та сталевих промисловості. Сяк, чи так, найбільшою журбою нового уряду буде одне те, як вийти з економічної скрути. Це означає, що й новий уряд звернеться, скорше чи пізніше, до Злучених Держав по нову більшову позику. Та американські противники британських соціалістів матимуть тим разом хоч таке задоволення, що вже не даватимуть більше грошей на «літдержку соціалізму в Англії», а до рук «самого» чоловіка.

Тим «старим» став знову Вінстон Черчилль, що впродовж останніх 6 років був речником «Його Королівської Величності лояльної опозиції». Його місце на тому становищі зайняв тепер бувший прем'єр, Клемент Етлі, провідник Партії Праці. Черчилль — велика індивідуальність, в себе вдома, як і в світі. Для Злучених Держав — це напів американець з крові, а одночасно великий прихильник найкращого зв'язку між двома по-англійськи говорами пугами. Консерватисти, які тепер прийшли до влади, не мають Беванів, які б своїми непогамованими виступами проти Америки робили прямо ведмежу прислугу своїй країні. До того в Америці перестануть боятися це й соціалістичних впливів з Англії й все це дуже поліпшить американсько-англійські відносини.

В час виборчої агітації, як Черчилль, так і Етлі, заявлялись за нову розмову з Сталіном. Уже по виборах Черчилль повторив те саме. Проте совєтська преса заохочує його далі до найбільших ворогів СССР, називаючи його воєнним підпалювачем Ч. 1. Черчилль виграє для свого народу другу світову війну, а тепер хотів би виграти мир, що — згідно з його власними словами — має бути його останньою амбіцією. Чи це йому вдасться, це вже друга справа. Одно певне, що ради самого миру він не захоче зрентися британських впливів у світі, ні теперішнього стану посідання. Конфлікт з Єгиптом за Судан та контролю над Суєзьким каналом, який доведеться йому якраз тепер розв'язувати буде прикладом, що лишилося у Черчилля з його бистроти та зручності з часів війни. Правда, вестиме ці справи Антоні Іден, новий міністер закордонних справ Белкиї Британії й правдоподібний наступник Черчилля, але світ, такий гадитиме на 76-літнього великана як на того, що рішас.

Підготовка оборони столиці

Столиця країни, у нашому випадку Вашингтон, Д. К., є не тільки важливим політичним осередком країни, але й її символом. Тому теж в справах оборони столиці часто залежить у великій мірі й оборона цілої країни.

Конгрес Злучених Держав у Вашингтоні та його відповідні комісії, які окремо займаються підготовкою законодавства для оборони країни, не могли не звернути окремої уваги на потреби оборони столиці. При цьому не скривається, що в оборонній підготовці головну роль грає можливість атомного нападу.

Минулого тижня спікер Палати Представників Сем Рейборн повідомив, що спільна комісія лідерів Сенату і Палати Представників вже прийняла план для оборони персоналу та будинків законодавчого відділу. В загальному план передбачає створення окремої організації цивільної оборони робітників не тільки Капітолію, але теж Верховного Суду, Конгресової Бібліотеки, будинків Сенату і Палати Представників, Ботанічного городу та усідних урядових електричних і т.з. Завданням цієї організації буде поробити всі можливі оборонні і рятувальні заходи, від додаткових протипожежних заходів до скорини починаючи, а на магазинуваних плям зровні й інших санітарних заходах кінчаючи.

До найважливіших і рівночасно одержуваних в найбільшій таємниці оборонних заходів належить те, що Рейборн назвав «тяглістю урядування». З цього головною проблемою є безпечне місце продовжування урядових і законодавчих функцій на випадок бомбового знищення теперішніх приміщень. Звичайно, плянів в цьому питанні не виявляється, але загально відомі деякі пропозиції. Одною з них була думка, щоб на місце наради Конгресу на випадок війни вибрати Мамутову Печеру в Кентоні, яку вважається під кожним оглядом безпечною перед будьяким нападом. Президент має повноваження у випадку нещастя скликати наради Конгресу поза Дистриктом Колумбії. Але найбільш правдоподібною вважається, що Конгрес на випадок війни зібрався б у відносно безпечних перед нападом передміських районах Вашингтону.

Частину згаданого Рейборном «тяглість урядування» вважається теж відповідна охорона урядових документів і матеріалів. Згадується, що Конгресова Бібліотека вже має під цим оглядом відповідні пляни та що законодавчі архіви були б на випадок нової війни перенесені у відповідне безпечне місце, інше ніж те, в якому їх переходувало під час останньої війни.

Рівночасно з цю оборонною підготовкою виникає питання доповнення законодавчих органів на випадок загибелі одного чи більше їх членів у війні. В цій справі не пороблено ще жадних конкретних кроків, хоча вже в 1947 році конгресмен Джеймс Трімбел, демократ з Аркансо, вніс доповнення до Конституції, на підставі якого стейтвей законодавчі тіла мали б право вибрати з-поміж себе заступників на місце вбитих їх представників в Сенаті або Палаті Представників.

Оборонні заходи столиці країни далеко не означають, що Злучені Держави самі приготувались до війни. Навпаки, в цій країні для нікого не є таємницею, що власне американський уряд докладає максимум зусиль, щоб до війни не допустити. Проте, він в теперішніх обставинах мусить прийти до єдиного правильного висновку, що найкращою безпекою перед війною є оборонна готовість.

Микола Очерет

ТАК БУДЕ ЗАВЖДИ

Декому з американських діячів адлялось такі побоювання, що перешкоди і створити «Совет Освобождения Народов Росії», — але певно шефами цієї справи були політики, які «все ще студіюють і поглиблюють своє російське знання», а тому створюється враження, що російська еміграція це ніколи не зробила такої політичної і тактичної помилки, як тепер. Один тільки той факт, що до Советів увійшли «солідаристи» і «лаєсовці», ці вчорашні прогітлерівські і гітлерівські, що виховані на «Майн Кампф» та «Доктринах фашизму», сам собою завдає величезної моральної і психологічної шкоди всій російській еміграції.

Треба бути безнадійно наївними, щоб в «Совет Освобождения Народов Росії» об'єднувати сили, що стоять на ґрунті традиційного російського імперіалізму і в той спосіб штовхнути всі пригноблені цим імперіалізмом не-російські народи до негального і загального протипу. І не в політичній еміграції — преса — перша реагувала на це явище, — а найбільша політична еміграція — еміграція українського народу, перша підняла свій голос.

Майже одночасно з українською пресою в Німеччині під-

няв свій голос Союз Українських журналістів у Франції, що «всесильно приєднався до голосу представників української преси в Німеччині проти акції «Совета Освобождения Народов Росії». До цих протестів приєднується також українська преса в інших країнах.

То ж ми в справдішню радістю привітали несподіваний факт тої національної солідарності, що нараз об'єднала в одному спільному фронті усі редакції української вільної преси на еміграції.

6. вересня відбувається пресова конференція, на якій екзальційний Уряд України визнає своє ставлення до акції Керенського. Висновок ред. Миколи Левицького, д-ра Степана Витвицького та проф. Ісаака Мазепи, цих чільних діячів Української Національної Ради, друкується не лише в українських часописах, але й в чужинських. Орган американської військової влади в Німеччині, «Нос Цайтунг» пише між іншим в своїй статті: «Голова Виконавчого Комітету УНР — професор Ісаак Мазепа від імені українського уряду рішуче відкинув запрошення Керенського приєднатися до «Совета Освобождения Народов Росії». Російські емігранти, — не

зважаючи на свою ворожість до совєтської системи, виступають це й досі за збереження російського імперіалізму». Відношення УНРади до «Совета Освобождения Народов Росії» знаходять широкий відгук в пресі Західної Німеччини. — «Мюнхнер Меркур», «Донау-Цайтунг», «Нюрнбергер Nachrichten», «Зюддойче Цайтунг», «Шведіше Ландсцайтунг», — «Ульмер Nachrichten», «Шведіше Фольксцайтунг» — вміщували великі статті під заголовками: «Українці — за демократію й свободу», «Українці на вигнанні вимагають свободи», «Українці проти плянів Керенського», «Проти московської експанзії — за незалежність і рівноправність» і т. ін.

Про ставлення УНРади до «Совета Освобождения Народов Росії» пишуть польські: «Останніе Вѣдомости», «Поліак» і «Наша Еміграція». Навіть в далекій Австралії Сіднейський часопис «Дейлі Мірор» вміщує велику статтю під заголовкою: «Українці стоять поза всеросійською еміграційною групою. Своєю солідарністю з українським екзильним урядом почали демонструвати скупчення української еміграції. В Німеччині відбуваються протестні збори в Мюнхені, Амстердамі, Люксембурзі, Аугсбурзі, Любеку, Кляйнкетті, в Англії улаштується велика маніфестація в Манчестері; в Австрії — в Зальцбурзі; протестують українські гірники північної Франції; протестує українське студентство; протестує українське воїнство... А це ж лише початок! Готуються великі — протестатійні мітинги та віча в усіх більших скупченнях української еміграції в Канаді та ЗДА і в першу чергу в Нью Йорку, Філадельфії та Шікаго. Та й на цьому не кінець! До протесту українців вже приєдналися північні кавказці, грузини та білоруси, а інші пригноблені Росією не-російські народи також швидко скажуть своє слово. То ж за два місяці після утворення «Совета Освобождения Народов Росії» сталося те, чого не могли досягнути різні українські партії та організації за п'ять років після війни. Всі українські партії, всі українські організації, вся українська преса, всі українці загалом — об'єдналися аби дати належну відсіч однічному ворогові — російському імперіалізму, що його так добре саме життя навчило українців демаскувати, яку форму він не приймав би для себе. Навіть сама російська еміграція піднімає голос протесту проти новоствореного «Совета Освобождения Народов Росії». Згадати хоч би протест Російського Антимоуністичного Центру, що об'єднує більш ніж 80 російських організацій». То ж саме він видав звернення до всього вільного світу з такими головними лактиками: 1.) Створення в Германії Російського центру з послідовників політичних груп, які мають незначну кількість членів і до того сильний ухил в бік соціалізму, марксизму, а разом з тим без участі і широкій масі російської еміграції та тих, хто зі зброєю в руках і всіма доступними засобами вели боротьбу з більшовизмом — є антидемократичним і шкідливим для справи збільшення нашої Родни.

2.) Створений в той часів на американські гроші політичний центр не може бути визнаний ні російською еміграцією, ні російським народом, як правомочний орган, — що має право творити від їх імені і висловлювати їх бажання.

3.) При створенні дійсно правомочного і авторитетного російського центру необхідна участь всієї російської еміграції, що звільнення Родни від злочинної совєтської влади є «священним долгом» і по силі російського «зарубежжя» лише в цьому.

Стався непередбачений ефект: створення «Совета Освобождения Народов Росії» — вже і без того розсварена російська еміграція це більше розкололася, а українську еміграцію цей акт об'єднав цілком.

І так буде завжди, бо тільки в такому спільному національному фронті, де забуваються всі особисті, чи групові, партійні чи організаційні розкоління, а панує понад усе найвищий інтерес Нації, ми не тільки витримимо безперервний, загрозливий, смертельний небезпечний наступ ворога, — але й зможемо навести йому у відповідний момент вирішальний удар.

«Елемент свободи» для людини, неспинна вільна течія. Друга ідея — це «визвольна національна ідея». Третя ідея — це «поступова течія народності в змісті і формі, насамперед у літературній мові». Давши історичний огляд українського письменства, як визвольного в широкому розумінні руху, що всіма сторонами охоплює життя українського народу й проказує йому раз-у-раз стежки до кращої будучини», С. Єфремов показує велику роль рідного слова в національному відродженні українського народу. «Тільки мова з письменством і осталося у народу нашого і з ним у всіх його злигоднях, сама вона була і єсть тим живчиком, що кидає й тріпотів без упину в занепадом організм народний українців в душі світлїх ідеалів визвольної боротьби українського народу за свою незалежність. Розглядаючи історію письменства як історію ідей, С. Єфремов відзначає три характерні риси українського письменства, три провідні ідеї. Перша ідея — це

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

О. Кисілевська.

На зустріч нашій Пластовій

молоді

Два Пластові Красві З'їзди, весняний в Америці, осінній в Канаді, які щойно пройшли з великими успіхами, живую радістю проймають всіх приятелів молоді пластової родини. Радіємо, що пласт, ця найкраща молода організація, яка має за собою 40 літ корисної громадської праці, на Рідних землях і тут здобуває собі право громадянства. Дотеперішні висліди організаційної пластової праці, як на так недовгий час, в якому вона діє, вже не малі. Тридцять три пластові осередки з більш як півтора тисячами членів в Америці, чотири пластові станції й п'ять пластових осередків, що об'єднують більше як 800 членів пластової родини в Канаді. Та ще й пластовий дім в Торонті, і в Дітроїті, спортова площа в Воффало, а що найважливіше сотні, тисячі молоді, що перебували в пластових літніх таборах, де вже немало. Не зразу ж Київ будовано! Збирається до гурту розсипана по всьому світі пластова братія. І не тільки молоді, але старші, іноді сивіючі вже пластові сеньйори — сеньйорки, стають стрункою під пластовим прапором і разом із своїми дочками — синами, а то й унучками, бадьорю вітають пластовим привітом «Скобі!»

Уважно, по пластовому, розглядає сьогоднішній пластовий провід поле, на якому в нових умовах прийдеться йому розвивати свою діяльність. Перший сорокалітній період пластової праці на Рідних землях, завершений, закінчений. «За нами нема зерна неправди» — може з гордістю сказати про себе наш пласт. Серед найбільших перепон і непереможливих ворожих нагітні, серед небезпек і загроз виконував наш пласт своє велике почесне завдання: виховання молоді на характерних, вірних Божові й Україні громадян. Ми бачили пластуни і пластунок в перших рядах всього, там, де треба було твердої, витривалості праці, там, де з усіх боків чигала на них небезпека, а то й там, де за Правду, Бога, Вітчизну приходилося й голову скласти... Ми бачили пластуни і пластунок в ОУН, в рядах УСС, в Дивізії.

— 3.) При створенні дійсно правомочного і авторитетного російського центру необхідна участь всієї російської еміграції, що звільнення Родни від злочинної совєтської влади є «священним долгом» і по силі російського «зарубежжя» лише в цьому.

Стався непередбачений ефект: створення «Совета Освобождения Народов Росії» — вже і без того розсварена російська еміграція це більше розкололася, а українську еміграцію цей акт об'єднав цілком.

І так буде завжди, бо тільки в такому спільному національному фронті, де забуваються всі особисті, чи групові, партійні чи організаційні розкоління, а панує понад усе найвищий інтерес Нації, ми не тільки витримимо безперервний, загрозливий, смертельний небезпечний наступ ворога, — але й зможемо навести йому у відповідний момент вирішальний удар.

«Елемент свободи» для людини, неспинна вільна течія. Друга ідея — це «визвольна національна ідея». Третя ідея — це «поступова течія народності в змісті і формі, насамперед у літературній мові». Давши історичний огляд українського письменства, як визвольного в широкому розумінні руху, що всіма сторонами охоплює життя українського народу й проказує йому раз-у-раз стежки до кращої будучини», С. Єфремов показує велику роль рідного слова в національному відродженні українського народу. «Тільки мова з письменством і осталося у народу нашого і з ним у всіх його злигоднях, сама вона була і єсть тим живчиком, що кидає й тріпотів без упину в занепадом організм народний українців в душі світлїх ідеалів визвольної боротьби українського народу за свою незалежність. Розглядаючи історію письменства як історію ідей, С. Єфремов відзначає три характерні риси українського письменства, три провідні ідеї. Перша ідея — це

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

П. Зяряський

СЕРГІЙ ЄФРЕМОВ

(До 75-ліття з дня народження)

Найвидатніша праця і найкапітальніша в цей час — це академічне видання «Щоденника» і «Листування» Т. Г. Шевченка (III і IV. томи академічного видання) під редакцією академіка С. Єфремова і з надзвичайно цінними примітками і цільними статтями-коментарями, велика кількість яких належить Сергієві Олександровичу.

В 20 роки Сергій Олександрович Єфремовбудувавсерцем національного руху в ті часи, особливо серед академічної молоді. Він викликав не тільки пошану серед молоді, а ще й якусь безпосередню інстинкту, щирю любов захопаної в нього молоді. Його зовнішній вигляд з довгими косицями, вусами ще більше посилював

симпатію до нього. З чисто батьківською прихильністю і любов'ю ставився він до молодих початкуючих науковців, що працювали над вивченням і над науковим дослідженням української літератури. Науковий, моральний, політичний, національний авторитет С. Єфремова був чи не найбільший в той час. Його феноменальні знання в усіх ділянках українознавства сприяли виникненню прикладки: «Енциклопедія Українознавства». Так називали Єфремова за його глибокі й вичерпні знання в галузі українознавства. І тому не дивно, що большевницька Москва, розпочинаючи широку акцію протиукраїнської боротьби, перший удар скеровувала в серце головного но-

сія, вразника і пропагатора української визвольної ідеї — в Сергія Олександровича Єфремова. Большевники кваліфікували С. О. Єфремова як «виднішого представителя крайнього правого фланга єдиного національного фронту» проти большевницької Москви. Його обвинувачували в тому, що в 1920-1924 рр. він був керівником «Братства Української Державності» і що в 1926 році він заснував і став керівником СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ. Большевницький суд засудив С. О. Єфремова до 10-літнього ув'язнення з суворого ізоляцією. Але після відбуття цього присуду С. О. більше не вийшов на волю. Великий син України правдоподібно загинув смертю мученика в тяжкій большевницькій неволі. Він був у повному розціпці своїх творчих сил у той час, як жорстокий ворог брутально поклав край невідомій діяльності його. Спинилася розпочата праця над виданням дальших томів академічного видання творів Т. Шевченка, над виданням дальших чисел цінного

журналу «Література», над виданням численних інших праць і розвідок академіка С. Єфремова. Арешт був різнозначний фізичній смерті. Українська культура з арештом С. Єфремова та інших українських культурних діячів зазнала непоправної втрати. Тисячі найкращих представників української інтелігенції були вислані з України в далекі концтабори та віддалені місця заслання. За ними йшли нові й нові жертви большевницького терору, з кожним роком їхня кількість збільшувалася, присудили ставали суворіші, допити жорстокіші, тортури лютіші, терміни ув'язнення довші, умови в невилітних концтаборах жахливіші. Із року в рік шло систематичне, планове знищення українських культурних кадрів, обезголовлення української нації. І цей процес не спиняється, він і далі йде, безжалюбно нищучи рештки українських культурних сил... Та ніщо не може вже спинити переможного ходу української визвольної ідеї. На зміну знищених борців приходять все нові й нові

силі, підхоплюють з рук впадлих борців похилений прапор волі і все вище і вище підносять його. Борці гинуть у нерівному бою, але їхні ідеї не гинуть, вони запалюють серця нових бійців палким надхненням, рішучістю і завзяттям... І хоч знищили вороги Велетня Української Культури академіка Сергія Олександровича Єфремова, та не спроможні були вони знищити його ідеї, що висловлені в його численних працях і особливо в найкращій і найвидатнішій з них в його історії українського письменства. Поруч із Шевченковим «Кобзарем» та «Історією України» М. Грушевського ця книжка належить до немирумих творів нашої національної культури, що виховувала і буде виховувати нові покоління українців в душі світлїх ідеалів визвольної боротьби українського народу за свою незалежність. Розглядаючи історію письменства як історію ідей, С. Єфремов відзначає три характерні риси українського письменства, три провідні ідеї. Перша ідея — це

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

свобода, середня, 31-го жовтня 1951.

ІДЕ РІЗДВЯНИЙ ЧАС...

Гряде Різдвятий час... — час коли відкриваються всі серця, час, коли хочемо показати свою владність, своє прив'язання, свою любов... час, коли кожний пам'ятає про своїх близьких. І ми даруємо-кому яблуко, кому горішки, кому якусь там забавку, а кому жмуть споминів і кілька теплих слів. І насувається нам на думку питання: хто обдарує тих наших бабусь і дідусів, яких замкнено на не з їхньої вини еміграція, які живуть у злиднях, забути десь в домах для старців? Хто обдарує тих найбідніших наших хворих естерів і братів, що залишилися в шпиталях і санаторіях в Німеччині? Хто згадає і підтримає на дусі тих, що почувають себе самотніми, не потрібними? Не повинні остатися ні одна українська родина, ні один українець, ні одна українка, які не простягли б їм помічної-руки! Ми, до яких долі була далеко ласкавіша, як до залишених в Німеччині, докажимо, що ми не страждали почуття єдності, почуття, що ми є діти однієї громади, однієї Матері. Поможімо, хто чим може, бо втіка до нитки, а бідному сорочка, — каже стара українська прислів'я. Кожна, хоч найменша матеріальна поміч сповнить в цьому випадку ще й друге завдання — піднесе душевний настрій тих, на їхню думку, забутих хворих. А добрий настрій — це перша передумова для покращання стану хворих! Подякою за наше вияв'ляюче серця хай нам буде умішка радості, чи слізь зворушення тих, яких ми обдарили, та свідомість, що ми хоч на кілька годин внесли подих щастя тим, яких долі так сильно скривдили, і добре сумління, що ми виконали свій християнський і національний обов'язок.

Комітет „Мати й Дитина“ — про Союзі Українок Америки, який є членом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (ФОУЖО), передає кілька тисячів тому акцію збірки одягу й харчів для бідних залишених в Америцянській Зоні Німеччини з великим успіхом. Збірні пункти цього комітету в різних місцевостях вислали вже багато пакунків, а Філадельфійський збірний пункт вислав 63 пакети до Німеччини. Веєм жертвувати і тим, що причинилися своєю працею до цього діла, щиро Спасибі!

ту, просимо прислати до Комітету „Мати й Дитина“ у Філадельфії, привітати й адресу голови утвореного Збірного Пункту, і склад управи. Тільки оформленим збірним пунктам Комітет „Мати й Дитина“ вишле наліпки військової пошти ЗУАДКомітету, що значно зменшують кошти пересилки пакунків до Європи.

За Комітет „Мати й Дитина“:
Олена Лотоцька, голова,
Амалія Рублева, Михайла Чайківська, Надія Ішук, Оксана Генгалю, члени.

Адреса Комітету „Мати й Дитина“:
866 Норт 7-ма вулиця,
Філадельфія 23, Па.

Канадська школа мистецтв у Скелістих Горах

Цього річного літа канадська Школа Мистецтв у Ванф (містечко, що належить до канадських Скелістих гор в Альберті) закінчила свій черговий десятилітній курс. Продовжувалося небагато років свого існування вона зробила собі признание в світі як справжню школу мистецтв та визначний центр освіти дорослих. Стаття про ту школу написав Дональд Кемерон, директор відділу популярних публічних лекцій при університеті в Едмонтоні та водночас директор Школи Мистецтв у Ванф. Веремо її з друкованого звіту „Освіта Дорослих у Канаді“.

Школу Мистецтв у Ванф засновано в серпні 1933 р. використовуючи нагоду, що альбертський університет отримав дар з фонду Карнеті на підтримку мистецтв. Розглянувши всі можливі студії, якнайкраще й найуспішніше виявилися ті, що були університетські, що вишколювали організаторів і учителів з першим коначним кроком. Задум організувати вишкільний центр у Ванф випав від д-ра Е. А. Корнетта, першого директора тієї школи в рр. 1933-1936 і за те належить йому признание.

Спершу вирішено на 1933 рік організувати в Ванф експериментальну школу мистецтв, зв'язану з театром, якщо згодом з'являться кандидати і платити по доларові реєстраційної такси на доказ свого зацікавлення курсом. Але замість вимаганих 40, згодом 130 кандидатів (102 дорослих і 28 дітей). Вони студіювали і сценічне мистецтво з таким напалом, якого дано не бачено в університетських залах. Шкільна Рада в Ванф погодилася віддати до якості Школи Мистецтв зали місцевих шкіл та старий театр. Студенти влаштувалися на прожиток у місті.

Цей же експеримент повторено з ще більшим успіхом у 1934 р. у 1935 р. до програми курсу додано відділ малювання і мистецтв гри на фортепіано. З того часу школа в Ванф стала загальною школою мистецтв.

У 1937 р. утворено чергові класи: хорального співу та творчого писання. Сьогодні повна частина одноактників, що їх ставлять у гімназіях та в малих театрах Західної Канади, ставлять якраз драми написані в Школі Мистецтв у Ванф. Кількість виданих канадських драматургів і авторів радіостас засвоїли собі основні знання писання й композиції драми якраз у тій школі.

У 1939 р. започатковано ткальний і крепларський курси, а в 1940 р. школу французької мови. Класи моделювання й кераміки утворено в 1942 р. а в 1944 р. внаслідок дару Рокфеллера, Західно-Канадське Об'єднання Письменників стало частиною Школи Мистецтв. У 1948 році з браку місця в Ванф частину малювального відділу школи перенесено до Джеспер. Це був перший крок до створення філії Школи Мистецтв.

З бігом часу і з розвитком школи виникла потреба влаштувати на місці харчівню та мешкання для студентів. Це у 1937 р. зроблено початок у цьому ділі. Тоді з харчівні й мешкання при школі користувалося 17 студентів. У 1948 р. Школа Мистецтв мала вже 82 залі, церкви, доми і квартири закордонці в Ванф і призначені на турботу харчівні та шкільні зали. Шкільна харчівня видавала щоденно 1,200 обідів.

Учні мають право влаштуватися по своїй волі на приватних помешканнях і багато так поступає.

ВІДІЛ УКР. КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ В ГЕМІСТЕДІ, Н. Й.
— влаштує: —
В НЕДІЛЮ, 4-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1951 Р.
в годині 4-й пополудні

В ГАЛІ ПОЖАРНОЇ СТОРОЖИ В ІСТ МЕДОВ ПРИ МЕПІЛ ЕВЕ.
РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ
й проголошення Самостійності й Незалежності Української Державності на Західно-Українських Землях 1918 р.

Громадяни Гемістеду, околиці й Лонг Авеню: Спосіб масово привабливо що Велику Подію Зриву Українського Народу до самостійного життя!

УВАГА! — НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ, 10-й ВІДІЛ В НЬО ЙОРКУ
запрошує Ви. Громадянство Нью Йорку і околиці на

ВЕЛИКИЙ ОСІННИЙ БАЛЬ
— що відбудеться: —
В СУБОТУ, 3. ЛИСТОПАДА 1951
LENOX ASSEMBLY HALL, 252-254 East 2nd Street, NYC

До танців буде пригравати першорядна Оркестра.
Початок у годині 8:30. Вступ \$1.00.

Чистий дохід призначений на бібліотеку ім. С. Петлюри в Нью Йорку, яку організує 10-й Відділ ОДВУ.

Забавний Комітет.

Голоси Читачів

НАША ІНФОРМАЦІЯ СЕРЕД АМЕРИКАНЦІВ

Знаємо добре, символізм чого в „Зоряні вечірні прапор“ Злучених Держав Півні. Америки. Також знаємо, що „Декларация прав людини“ є основою американської свободи. І тому саме, що тут в Америці це існує сьогодні право людини, наші нові скитальці, що з великим болем душі залишили рідну землю, наші туди масами скоронили від більшовицького молока, що бавив і далі це бажає винищити всіх своїх противників, де б вони й не були.

Знаємо теж, що нашим найважливішим завданням закордонном є все й всоди виразно заявляти привабливість до українського (відмінного

від своїх європейських єсудів) народу й висвітлювати українську левину частину злочину в боротьбі з більшовизмом. Це надзвичайно важке, щоб американці знали, що собою представляє Україна як їх союзник у протибільшовицькій боротьбі. Що американці назагал мало знають про Україну, її визвольну боротьбу та її левиний вклад у протибільшовицькій боротьбі — це не дивина. Звичайно серед мирних обставин людина займається своїми приватними або — в найкращому разі — суспільними справами, але відносини у далекій від неї країнах не знає. Тому нам треба інформувати про Україну американський світ кругом нас, скільки лише можемо. За надбання цього обов'язку можуть колись наші брати на рідних землях платити кров'ю.

Якраз винятковий момент надзвичайно пригожий для тієї акції. Вишло кілька цінних книжок в англійській мові про нашу „Свободу“, але не кожний із нас зможе дати вищевказані книжки хоча б одного американця а то з приводу недостатку грошей. Але ось недавно появилася в американському тижневик „Тайм“ (5404th Miniting Ave., Шیکاго 11, Нью-Йорк) зі 17 вересня р. велика карта Сов. Союзу, що представляє 175 совєтських концентраційних таборів, що карту бручили конгресмен з Місури, К. О. Армстронг, на конференції в Сан Франциско совєтському представництву, Громикові. Це число згаданого тижневика коштує 20 центів. Думаємо, що на таку квоту кожний із нас зможе здобутися. Тому ми повинні вивести, де тільки живуть українці, де тільки живуть українці, вивести (найкраще прямо в видавничий) масово дане число згаданого тижневика й роздати між нашими американськими знайомими, підписувачами й почитателями, як там є додане внизу, слова: „... приєднати байд би Фрі Трейд Юніон Комітете оф ди Америкен Федерейшен оф Лейбор; далі: „... ди Економік Енд Соціал Кансел оф ди Юнайтед Нейшенс. Ди мап/сюрисіс іс кончед фар бай гай Ю. С. Гавермент ейдженсіс; далі: „...слайс лейбор популешн ексідс 14 майлон. — Вже самим образом трагічної дійсності (не нашої „уяви“) серед кардов за залізною заслоною, дійсності, представленої на карті совєтських конц-таборів, а поді над чотирнадцять мільйонів в'язнів (... що з них більш як півтора мільйона „мас вигляди“) згинуть цього року... — поясняє карта), серед яких бачимо дітей з вирізаними хрестами на їхніх грудях, причислюємо до поширення страшно діленої правди про більшовизм, а це для нас надзвичайно важке. Коли ж ми це вказуємо на густі конц-табори саме на заході, то догадуємо, що саме найбільший організований (УПАрмиско) опір є на Україні. І тут маємо поле для доброї інформації. Згадуємо про значення України як нашого американського важкого союзника в цій боротьбі та в майбутній війні; можемо розповісти про знаннями нашого народу до повної самостійності на своїх землях.

Акція масового поширення карти совєтських конц-таборів серед американців буде доброю нагодою також і для ширення правди про Україну.

Коринто Нворівський
Сан Франциско, Каліф.

(Політичне платне огол.)

Таке збирання і співпраця визначних викладачів, які репрезентують фактично різні школи думання (канадський, американський та європейський), створить стимулюючий артистичний клімат. До цього прилучається ще обмін студентами з різних країн, а врешті прекрасна околиця, в якій знаходиться школа. Управа Школи Мистецтв особливу увагу звертала на добір викладачів, намагаючись одночасно вжити студії всім талановитим і зацікавленим. Тому й планово встановлювалося якнайменші студійні оплати і кошти прожитку.

Сьогодні можна сказати, що Школа в Ванф має заплановане майбутнє і може стати великою канадською інституцією на зразок австрійського Зальцбурга. Такі плани сную керівництво університету, спостерігаючи „Фундацію Ванф“ з тією метою, щоб загальноканадський базис організувати допомогу громадяни Канади й інституції. В той спосіб передбачають зібрати такі фонди, які б забезпечили Мистецтв Школи в Ванф запланований розвиток.

Суддя Френсіс Танч

Голосувати в дні 6. листопада ц. р. на свого доброго, чесного і релігійного та відданого вам чоловіка, до якого в кожній потребі можете звернутись. Нашим обов'язком віддати свої голоси на Суддю Фр. Танча, в Пінтсбург, Па. (от.)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Уроцисте освячення Закхартської Гр.-Кат. Духовної Семінарії в Пінтсбургу відбулося 18 жовтня ц. р. У святі взяли участь коло 6000 вірних із усіх кінців Америки, в освітній брали участь 200 священників гр.-катол. і латинського обряду, а також 17 єпископів, на чолі з Преосвященним Іваном, Бралою у часті у святі українські греко-кат. єпископи: Преосв. Амвросій Сенишин зі Злучених Держав, а з Канади Преосв. Ніль Саварин, Преосв. Ісидор Ворєцький та Преосв. Максим Германік. Будова коштувала \$1,250,000.

В 140 роковини народження Маркіана Шашкевича — пробудителя галицької землі Єпископський Ординаріат гр.-кат. української церкви закликає Впр. і Всч. Духівництво відшукувати в осінні місяці роковини великого Сина України окремими святочними сходами, концертами, доповідями і заупокійними Богослужбам за душу бл. п. о. Маркіана Шашкевича. („Ам.“)
Комітет Українців Канади виступив у пресі з протестом проти російської імперіалістичної акції Керенського.

УВАГА! ШІКАГО, ІЛЛ. УВАГА! УРОЧИСТА ЛИСТОПАДОВА АКАДЕМІЯ

в 33-ті Роковини віднові Укр. Держави на західно-укр. землях
В НЕДІЛЮ, 4-го ЛИСТОПАДА 1951 Р.
в годині 3-й пополудні.

в залі Авдиторії Школи Шопена при Райс і Н. Вестерн Ав.
Цю репрезентативну Академію влаштують спільними силами об'єднані українсько-американські організації і установи хатноослоді і новоприбулі ймігранці під проводом Ліги Американців Українського Походження в Шیکاго.

Вступ на Академію за добровільними датками.
Чистий дохід буде переданий через Укр. Конгр. Комітет на інвалідів українських визвольних змагань.
Церковні відправи з нагоди 1-го Листопада проголошують поодинокі Парафі в Шیکاго і Околиці своїм вірним при відповідних нагодах.
Комітет.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ! УВАГА! УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛ. ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА У ФІЛАДЕЛФІ

ТА ВСІ ТОВАРИСТВА, ЩО ЛЮБ'ЮТЬСЯ ПРИ НЕІ влаштувають

В НЕДІЛЮ, 4. ЛИСТОПАДА 1951
в год. 7. вечорі

В АВДИТОРІИ СВ. ВОЛОДИМИРА У ФІЛАДЕЛФІ
ДЖЕРМЕНТАВН ЕВЕНО ч. 1838-40

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

на яке запрошуємо все громадянство міста Філадельфії й околиці. Головний промовець полк. В. Кедровський. Програму Свята виконає мш. хор ім. О. Кошиця та мистецькі сили Філадельфії. Приходить всі і привітати всіх своїх знайомих. Обов'язком кожного свідомого Українця бути на цм Святі.

Церковний Комітет.

Український Театр Опері й Балету в Америці

Директор: ДМИТРО ЧУТРО

„МАЗЕПА“

Опера в 3. діях. — Муз. П. Чайковського.
У виставі беруть участь визначні оперні співаки, симфонічна оркестра, хор та балет.

ВІВТОРОК, 6. ЛИСТОПАДА 1951
8:15 вечір
CARNEGIE HALL, NEW YORK, N. Y.

П'ЯТНИЦЯ, 9. ЛИСТОПАДА 1951
8:15 вечір
ACADEMY OF MUSIC, PHILADELPHIA, PA.

Квитки можна набути: N. Hawrylo, 34 E. 7th St., NYC; "Nash Bazaar", 77 E. 7th St.; "Hovela" Book Store, 41 E. 7th St.

УКРАЇНЦІ КЬОАРКУ ТА ОКОЛИЦІ! УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ МІСТА КЬОАРКУ ТА ОКОЛИЦІ

запрошує все українське громадянство на

ВЕЛИКЕ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ

— яке відбудеться: —
В НЕДІЛЮ, 4. ЛИСТОПАДА 1951
в годині 3-й пополудні

в залі „УКР. ЦЕНТРАЛІ“, 180 William St., NEWARK, N. J.

Головним промовцем — п. Василь Мудрий, член Екз. Ради/УКК, Alfred C. Clapp, State Senator, Dean & Professor in Law at Rutgers University, also Editor-in-Chief of the N. J. Law Journal.

Тема промови: Положення українського народу і завдання Українського Конгресового Комітету Америки.

Громадяни! Прийдіть масово на віче! Прийдіть усі! Хай не буде ніодної української родини з міста Ньюарку та околиці, що не взялаби участі в вічу! За спільну справу — всі враз, всі, як один!

ФІЛІЯ УКР. КОНГРЕС. КОМІТЕТУ В ДІТРОЙТ

— влаштує: —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4. ЛИСТОПАДА 1951 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ ПРИ МАРТИН ВУЛ.

Листопадове Свято

Початок у годині 3-тій пополудні.

В ПРОГРАМУ Свята входять: пісні, що їх виконає чоловічий хор ООЧСУ під диригентурою Филинова; сольоспіви у виконанні п. І. Зайферта і п. Наталки Носенко; декламації у виконанні п.С. Кльоса. При фортепіані п-а Олія Дубрівна. Святочну промову виголосить учасник Рейдуючих Частин УПА у Західно Європу — друг В. Бурлака.

Чистий дохід призначений на Український Конгресовий Комітет.

Українці й Українки! Прийдіть масово на це свято Великого Зриву 1-го Листопада, чим засвідчимо наше розуміння нашого Славного Минулого, а рівночасно наше непохитне бажання і в недалекому майбутньому здобути Самостійну Українську Державу.

Екзекутива Філії УККА.

УВАГА! ГАРТФОРД, КОНН. УВАГА! Т-во ПРИЯТЕЛІВ ПЛАСТОВОЇ МОЛОДІ „ПЛАСТИРИЯТ“ У ГАРТФОРДІ, КОНН., запрошує Вас на

„ОСТАННІ ЦЬОГОРІЧНІ ВЕЧЕРНИЦІ“

— що відбудуться: —
В СУБОТУ, 3-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1951 Р.
в САЛІХ „ITALIAN-AMERICAN HOME“, 234 PEARL STREET

Початок у годині 7:30 вечорі. Вступ \$1.00.
Дохід призначений на новинні потреби Пластової Молоді.
Добрий та дешевий буфет в заряді Вл. Пань.

УВАГА! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ:

45, 62, 83, 105, 116, 128, 156, 163, 173, 189, 237, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 383, 388, 397, 422, 430

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

— відбудуться: —
В НЕДІЛЮ, 4. ЛИСТОПАДА 1951
в годині 2-й попол.

В ДОМІ У. А. ГОРОЖАН,
847 N. Франклін вул., Філадельфія, Па.

Просимо відділових урядників взяти участь у цих зборах. На програмі нарад важкі справи організації і загальногромадські. У цих справах промовлятиме Д. ГАЛИЧНИН, гол. предс. УНСоюзу.

ЗА УРЯД:
Д-р В. Гадан, гол. Осип Бакан, секр. С. Чорномаз, кас.
Олена Шогорин, гол. радна.

УВАГА! СИРАНЮЗ, Н. Й. УВАГА!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКА СІЧ, ВІДІЛІ 39
У. Н. Союзу
— влаштує: —

ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 3. ЛИСТОПАДА 1951
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
1317 W. Fayette Street

Початок о год. 9-тій вечорі.

Тов. запрошує весь український загаль до численної участі. Участь членів обов'язкова. За смачні і здорові перекуси і напінки, а також за добірну музику і добру забаву ручить —

Балетний Комітет.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЕЛМАНГА, Н. Н.
Наради нової еміграції
Дня 21 жовтня нові емігранти-українці М. Елманга, численно прибули на перші збори нових емігрантів. По рефераті проф. д-р В. Петрівського про завдання нової еміграції, учасники зборів ухвалили одностайно резолюцію, найголовніші точки якої — це подія американському уряду і народній Україні відомості про нову українську еміграцію та задоволення, що вся вона, в хвилину грізної небезпеки, стане як один зброєю в руках на захист нової, гостинної батьківщини. А далі подія старий український емігрант за опіку над сиротами в Європі та подив перед розбудовою релігійного й громадсько-культурного життя на новій, прибраній батьківщині.

ПРАЦЯ
ПОТРІБНО ЧОЛОВІКА
середнього віку до праці на курячій фермі. Харч, помешкання і добра платня. Голоситись:

ALEX SCHWARTZ
Van Hiseville, N. J.
Tel. Lakewood 6-2391R2

РОЗШУКИ

ЮРКО МУШИНСЬКИЙ, син Миколи і Катерини з села Терпи, повіт Ліско, пошукує свого рідного брата **ВАСИЛЯ МУШИНСЬКОГО**, котрий виїхав 1914 року до свого сестра в Америку до міста Елізабет Порт а 1943 року виїхав з Елізабет не знавши куди. Хто знає би, де брат Василь знаходиться, зволить ласкаво мені написати на адресу **ЮРКА МУШИНСЬКОГО** с/о A. D. SCOTT ELKWOOD, VA. U.S.A.

Пошукує **ЮРКА ВДОВНИЧ**, котрий перебував в Німеччині в Регенсбурзі і виїхав до Америки в 1949 р. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати до: **PETRO HOLOD** 1307 Greenview Ave., Chicago 22. Ill.

ТЕХНІЧНЕ КРЕСЛЕННЯ
Дано індивідуально і в групі лекції з технічного креслення, переважною особою обох родів з невідповідним фахом на технічних креслярів (draftsman, tracer), які сьогодні дуже пошукувані і добре платяться. Поради: **Ing. K. CERKEVIC**, 350 Grove St., Jersey City, N. J. або **КНИГАРНЯ "ГОВЕРЛ"** East 7th Street New York City

УКРАЇНСЬКІ СТИНІ КАЛЕНДАРІ НА 1952 РІК

• У гарних кольорах
• Календаріом друковане українською мовою
• Свята означені чітким чорним друком

ЦІНА 35 Ц. ОДИН
НА С. О. D. не висилася.

Написати треба посылати разом із замовленням.
2831 Вифлеська Звізда
2864 Ісус прощає свою Матір
4389 Ісус Добрий Пастир
14416-4418 Св. Ангелів
2868 Христос на Оливній Горі
7720 Коло млина
4356 Матір Божа
4415 Св. Родина
4446 Врета св. Родина до Г-тн
4441 Дитина при молитві
14438-4438 Ангел Хоронитель
14122-4295 Тайна Вечера
14414-4414 Матір Божа
4427 Фарма
4331 Св. Семейство
2954 Матір Божа (Stabat Mater)
6728 Ліс
14456-4456 Христос Благословляє діти
2944 Христос ходить по воді
4406 Вид стау
4444 Christ the King
14434-4434 Св. Йосиф столяр
2957 Ісус Добрий Пастир
2983 Ісус благословляє діточку
14435-4435 Our Lady of Fatima
4437 Miraculous Medal
14427 Вид фарми
14430 Рибалка
14410 На фармі
14449 Коліска
14423 Весня
14422 Slumber Time
Замовлення, слати на адресу: **"СВОБОДА"** P. O. Box 346 Jersey City 3, N. J.

ВИПРОДАЖ
НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ І РОСІЙСЬКИХ ПЛАТІВОК
ВИСИЛАСМО БЕЗПЛАТНИЙ КАТАЛОГ
СКЛАДІ ВІДЧИНЕННИЙ КОЖНОГО ДНЯ
від 10 рано до 8 вечорі.
Зайдіть або пишіть до:
UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc.
27 UNION SQUARE WEST, N. Y. C. 3. "Dept. U" Al. 5-6969

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

КАЛІФОРНІЯ
Сен Франсиско: Лідла Чабан \$10.
Вайлос: Іван Захарук \$10.
КОРАДО
Денвер: В. Олішко \$25.
КОНЕКТИКАТ
Ассонія: По \$10: Іван Гела, Анна Зборівська.
Гартфорд: Волод. Вандера \$25. По \$10: Організація Оборони Чотирьох Свобід України, Укр.-Амер. Горж. Кіюб. Володимир Вудас, Ольга Федунець. Гріт. Янішевський, Павло Колісний, Богдан Ковальський, Гнат Кривий, Антін Наконечний, Роман Романішин, Іван Саган, Роман Скошополь, Андрій Стефанів, Ольга Вересок, Василь Жижимирський. — Лев Апанович \$5.
Нью Бритен: По \$10: Антін Котик, Жіночий Кружок; Іван Наконечний \$5.
Стемфорд: Василь Лема \$30. По \$25: Федір Самошніський, Михайло Сидига, Василь Сидига; \$11.10 діти-жертви; По \$10: Митрон Власчук, Василь Власчук, Казимир Берлік, Митрон Борисук, Андрій Хома, Іван Дором, Мих. Фатич, Ілько Герман, Петро Качалуба, Павло Качалуба, Гриць Качалубський, Василь Карий, Андрій Кружляк, Іван Кружляк, Степан Курчак, о. Т. Левицький, Ілько Михайлишин, Лариса Палідвор, Марія Палідвор, Др. Василь Палідвор, Семен Панасюк, Петро Паньків, Микола Перелечича, Богдан Сарачинський, Гріт. Слобода, Микола Швейц, Укр.-Амер. Горж. Кіюб. 350 Видділ УНСО, Микола Волошин; По \$5: Анна Власчук, Іван Власчук, Андрій Гриня, рій Литвин, Василь Мачило, Данило Малиняк, Микола Матрофій, Н.Н. Іван Пейлман, Степан Серфим, Василь Стефук, Іван Турчин. — По \$3: Анна Чарковська, Осип Смаль. — Степан Хамуляк \$2; Ксеня Димінська \$1.
Винчментик: По \$10: Микола Ан-

жаст" та глибоко емоційний нагробник переплітається з пластично зображеною поезією, матір'ю на воротах, розмріяно дівчиною та сном воїном, що тільки виконує свій обов'язок перед отчизною". Поезія й скульптура зливаються в ціле гармонійно ціле так, як і творець того з тільки та сама людина.
Гордістю сповняється серце, що маємо такий талант між собою, та рівночасно сором заливає обличчя, що так мало цікавився його долею.

ПРЕСУТІЯ

КЛІВЛЕНД, ОГАНО

День української молоді 10-11 листопада запланується в житті української колонії в Клівленді за винятком. Саме в ці два дні припадає з'їзд української молоді, яка бажає себе докладно взаємно пізнати і зі спільними силами стати перед обличчям грядущих бур і життєвих негод. Во в першу чергу, молоді, цей живий барометр суспільності, мусить зрозуміти свої завдання і гідно виконати обов'язки наложених Ватківщиною.
Саме ці моменти брав до уваги громадський Комітет Злучених Організацій, коли брався за улаштування того свята. До праці приступили всі діючі організації молоді Клівленду, а саме: Платона Станіслав, Осередок ОДУМ-У, Українське Спортивне Товариство "ОРЛИК", і академічна молоді згуртована в клубі "ЗАРЕБА". Рівночасно Комітет запрошує до участі Лігу Української Молоді та Північну Лігу Української Молоді (стейт Огайо).
На свято прибудуть мистецькі групи відділу МУН з Гамілтона (Канада) і відділ Молоді ОДУВ з Рочестера. Сподіваємося, що ці два дні стануть правдивим триумфом української молоді. Тут зустрінемося молоді двох еміграцій, тут саме хочемо перевести спробу намічання спільного шляху для дальшої дії. Во ж маємо одну спільну ідею, треба знайти один спільний шлях до скоріш П. реалізації.
День Молоді відбудеться в суботу й неділю. Тому зможуть бути на це свято також гості з дальших міст, яких піро запрошує громадський комітет.

ЛЮБОВИР ВІНАР
Ставайте гленими Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками дванадцяти мільйонного Союзового майна!

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

ТWILIGHT CAME AND PASSED AND A GREAT YELLOW MOON SPANGLED THE SKY AND SOFTLY AS IF FROM A GREAT DISTANCE, CAME THE MUTTER OF A DRUM

Прийшов сумерки і минувся, і великий місяць випливав на небо. Глухо, наче з далекої віддалі, почувся гомін барабану.

НАШ КУЛЬТУРНИЙ РЕФЕРЕНДУМ

Проголошуємо дальшу листу тиз, які своїм замовленням на новий суспільний тижневик літератури, мистецтва і культури, що має появлятися як недільне видання "Свободи" від погати наступного року, виявили своє бажання підтримати наш суспільний культурний прогрес.

ЛИСТА Ч. 7.

Андрушків П. Баранков Іштат Бартків Андрій Бачинський Леонід Беднарчик Микола Віленський Василь, д-р Борис Михайло Бородинський Філіппа Букшановий А. Буланка Анастоль Вахуч Осип Вербовай М. Волков Віталій Володимиренко Михайло Володчук Дмитро Воробель Василь Воробель Василь Гай Іван Галася Микола Горюхенька Христина Гумешко Петро Гринько Василь Губицький Володимир Дармохвал Володимир Дзюба Василь Домбчевська Ірина Дончук Зосим Дувако Василь Євсєвський Сергій Забіх Микола Заневич Іван Зозуля Олександр Золотиний М. Зубрицький Петро Івахів Володимир Іванович Митрон Кавмар Петро Кісиль Микола Кіт Михайло Клімичин Ігнатій Корпало Ева Костюк В. Козар Лонгін Копітальський Юрій Кошбалда Гавела Коханець Микола

Смудра, Євген Круцько, Василь Мудрак, Павло Власика, Тарас Загасич. По \$5: Петро Гладий, Тарас Козуб. По \$4: Петро Йосипів. По \$2: Іван Цюбан; Теодор Пипик \$1.

КОЛОМБОС: Юрій Федечко \$10. Лорейн: По \$10: Теодор Козопас, Ярема Паславський.

ПЕНСІЛВЕНІЯ
Арнолд: Носин Валабан \$5. Брістоли: Осип Осередчук \$10. Бокс Ко: Дмитро Пуцило \$10. Меррисвилл: Дмитро Чорний \$5. Філадельфія: Богдан Несторівч \$10 (збірка на його хрестинах. Зложили: по \$4: Катерина Васараб, Микола Спанчак; Лука Несторівч \$2); Микола Максимак \$10; Ольга Адринович і І. Рокан по \$5.

ВІСКОНСІН
Глінойт: Микола Вінарчик \$10. Крехов: Микола Гречило \$20.

СПРАВЛЕННЯ ПОХІВОК
У Вказі за рік 1950: Нью Йорк Ситі: В. І. В. Томкін \$10 (не, як помилково подано \$2).
Ліста ч. 9: Манчестер, Н. Гемп: Маріан Кош \$10 (не, як помилково подано Марія Кош).

Український Конгресовий Комітет Америки
P. O. Box 721, Church St. Annex New York 8, N. Y.

УВАГА! — ГРОМАДІНІ!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE NEW YORK, N. Y.
має на складі власного виробу

ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ
в найновіших фасонах, у нас куплені капелюхи прийнято до перевірки. Дальше пригадуємо, що маємо відділ

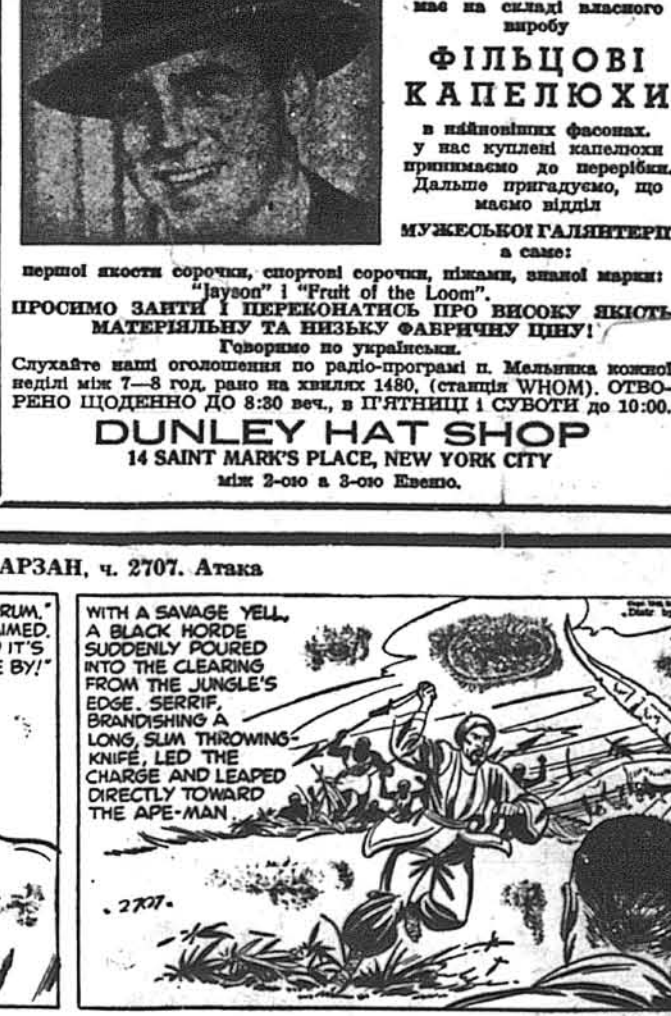
МУЖСЬКОЇ ГАЛАНТЕРІ а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, піджаки, знаної марки: "Lynx" і "Fruit of the Loom".

ПРОСИМО ЗАЙТИ І ПЕРЕБЕЗІТИСЯ ПРО ВИСОКУ ЯКОСТЬ МАТЕРІАЛІВ ТА НИЗЬКУ ЦІНУ!
Говоримо по українськи.

Слухайте наш оголошення по радіо-програми п. Малицька кожної неділі між 7-8 год. рано на хвилях 1480, (станція WHOM). ОТВЕРНО ЩОДЕННО ДО 8:30 веч., в П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ ДО 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARKS PLACE, NEW YORK CITY
між 2-ого а 3-ого Етажу.

ТАРЗАН, ч. 2707. Атака

На цей слабкий звук Тарзан скочив на ноги й споглядав на лісові тіні. "Це ж воєнний барабан — і то близько нас!" — заклинав він.

Хархале Остан
Пішва Остан
Школьник Олександра
Шингар Константин
Шингарський А.
Шурин Кирило
Юрків Федір
Яремко Антін
Ясичук Лев

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF
23 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697

Острів догоспосади медити чоловіків і жінок. Шідрай, X-Ray. Роздуться як лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволямо. — Офісний години: Щодня від 10 рано до 6:45 вечорі. В неділі від 11 до 1 поноч. Екзамінації \$3.00.

Д-р М. МАНЗЕЛЬ
лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги чоловіків і жінок, недуги широкі і сечового міхура, нир та загальне ослаблення. Печенія настільки пеніциліна та інших лікарств. Аналізи крові, сечі і інших виділень. Аналізи крові для супружжя дозволямо.

107 E. 17th ST., NEW YORK CITY
коло 4-го Етажу Union Sq.
Години: Щодня від 10 рано до 1 поноч, від 4-7 веч., в неділі від 1-1 поноч.
ЕКЗАМІНАЦІЇ \$3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (к.о. 2-го Eтажу N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги, Рентгенограф, X-ray Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналізи крові для супружжя дозволямо.

Офісний години: щодня 1-8 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 поноч.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВЛІТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,
New York-9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5746

Дні похорон в модернізовані, комфортабельні, з усіма похоронами без різниці масткового стану.

ІВАН БРОНАК, нотар.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга Шлях-1 Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
вирішуйте потрібне по \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

JOHN BUNO
Licensed Undertaker & Embalmer

457 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as \$150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Замовляємо похоронки в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ

Контрольована температура. Модерна каліція до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2566